

EUROPEES PARLEMENT

SPECIALE UITGAVE

**EUROPESE RAAD
23 en 24 maart 2006
Brussel**

**TOESPRAAK VAN DE HEER JOSEP BORRELL FONTELLES,
VOORZITTER
CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP**

01/S-2006

Directoraat-generaal presidium

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2006)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2006)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2006

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE EUROPESE RAAD - MAART 2006

Dames en heren, staatshoofden en regeringsleiders,

In elk van de 6 jaren sinds de Europese Raad van Lissabon van maart 2000 is de economie in de eurozone met minder dan 2% gegroeid.

Wij zijn nog lang niet de meest dynamische economie ter wereld.

De vooruitzichten lijken beter, maar in deze magere jaren zijn veel banen verloren gegaan. Het is dringend noodzakelijk het verloren terrein goed te maken.

De burgers zullen zich alleen met het Europees project identificeren als de EU in staat is stimulansen te bieden voor een duurzame en op solidariteit gebaseerde groei.

Daartoe zijn actievere en beter gecoördineerde hervormingen en beleidsvormen in Europees verband noodzakelijk.

Daartoe behoort het terrein van energie dat centraal staat in onze debatten.

Het Europees Parlement stelt met voldoening vast dat de herziening van de Europese strategie inzake groei en werkgelegenheid, waartoe de Europese Raad in het afgelopen voorjaar de aanzet heeft gegeven, concreet gestalte heeft gekregen in de vorm van nationale actieplannen.

Dit is een belangrijke stap voorwaarts, maar op zich niet voldoende.

Belangrijk omdat de bevoegdheden tussen het nationale en het Europese niveau worden verduidelijkt. Wij beginnen nu de tekortschietende nationale en sociale toepassingsmogelijkheden van deze strategie te corrigeren en meer begrip te krijgen voor de toegevoegde Europese waarde ervan.

Zou dit niet het geval zijn, dan zou U hier in de Europese Raad nu niet discussiëren over beleidsvormen die voor het grootste deel onder de nationale bevoegdheid vallen.

Deze stap is echter ook onvoldoende, omdat dit nog steeds meer lijkt op een louter indicatief "business plan" dan op een project voor de Europese samenleving.

In de nationale hervormingsplannen ontbreekt het aan kwantitatieve doelstellingen en concrete middelen om deze te verwezenlijken. Slechts 11 van de 25 lidstaten zijn bereid een nationale vertegenwoordiger voor de Europese strategie inzake groei en werkgelegenheid aan te wijzen.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Niet alleen onvoldoende, maar ook onsamenhangend, aangezien de verplichtingen op de actieterreinen die de Commissie prioritair acht, niet verenigbaar zijn met het voorstel inzake de financiële vooruitzichten voor 2007-2013.

De Commissie heeft haar bezorgdheid uitgesproken over de kortingen op de begroting die betrekking hebben op programma's die van fundamenteel belang zijn voor de strategie:

- onderzoek en ontwikkeling: 20 miljard euro
- innovatie: 1 miljard euro
- onderwijs en beroepsopleiding: 50% minder
- KMO's: 40% minder
- energie: geen extra kredieten
- externe maatregelen: 21% minder
- trans-Europese netwerken: duidelijk onvoldoende, enz.

Aangezien een en ander niet in overeenstemming is met de doelstellingen die U zelf hebt voorgesteld, heeft het Europees Parlement uw voorstel met grote meerderheid verworpen.

Het EP heeft het voorstel echter wel geaccepteerd als basis voor interinstitutionele onderhandelingen.

Bij deze onderhandelingen is niet veel vooruitgang geboekt. Er moet nog een laatste dialoogvergadering worden gehouden, maar er blijven grote verschillen bestaan wat betreft de flexibiliteit en de middelen die nodig zijn voor bepaalde uitgaventerreinen van bijzonder Europees belang.

Wij hechten hier zoveel belang aan, omdat wij worden geconfronteerd met een geloofwaardigheidsprobleem: de EU stelt voortdurend nieuwe doelstellingen en nieuwe actieterreinen voor, zowel op het gebied van het interne beleid - bijv. onderzoek of energie - als in haar rol als wereldspeler - zonder echter de middelen uit te trekken om de doelstellingen te verwezenlijken.

Dames en heren, staatshoofden en regeringsleiders,

Ik zou U willen verzoeken verdere teleurstelling over het Europees project te voorkomen. Laten we geen nieuwe verwachtingen creëren waaraan we niet kunnen voldoen en laten we komen tot een overeenkomst die ons in staat stelt te beantwoorden aan de verwachtingen die we reeds hebben gewekt.

Ik herinner eraan dat een tussentijdse herziening van de financiële vooruitzichten door het Europees Parlement moet worden goedgekeurd.

Dames en heren, staatshoofden en regeringsleiders,

Het Europees Parlement acht de voltooiing van de interne markt en het vrij verkeer van kapitaal, goederen, personen en diensten van fundamenteel belang.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Het EP is daarom verheugd over het recente besluit van een aantal lidstaten om af te zien van het moratorium voor het vrij verkeer van werknemers en de nieuwe lidstaten.

Het EP roept de lidstaten die dit nog niet hebben gedaan op zich hier zo spoedig mogelijk bij aan te sluiten.

Daarnaast is het EP er na langdurige discussies in geslaagd de gemoederen rond de voorgestelde dienstenrichtlijn te kalmeren.

Veel van de misverstanden rond het project zijn opgehelderd. Sommige lidstaten zagen in de richtlijn een mogelijkheid om hun concurrentievermogen op de interne markt te verbeteren, terwijl anderen hierin een risico van sociale dumping zagen. Het debat werd overschaduwd door de verwarring tussen dienstverlening en permanente vestiging.

Het Parlement is erin geslaagd een compromis te vinden door het toepassingsgebied van de richtlijn te beperken, het controversiële land van oorsprongbeginsel af te schaffen, politieke consensus te creëren en een confrontatie tussen oude en nieuwe lidstaten te voorkomen.

De Commissie dient thans een herzien voorstel aan de Raad voor te leggen.

Ik verzoek U een dergelijke gedetailleerd uitgewerkte overeenkomst niet te verwerpen, aangezien deze het mogelijk maakt een interne markt voor diensten te creëren waarbij de sociale stelsels van de lidstaten worden geëerbiedigd.

Het EP wenst tevens dat de strategie inzake groei en werkgelegenheid het evenwicht tussen concurrentievermogen en sociale dimensie nauwgezet eerbiedigt.

Dit evenwicht is absoluut noodzakelijk om de instemming van de burgers te verkrijgen en het diep in de Europese samenleving gewortelde probleem van de armoede die 15% van de bevolking treft, aan te pakken, een doelstelling die vrijwel uit de voorstellen van de Commissie is verdwenen.

De combinatie van flexibiliteit en veiligheid is van groot belang bij de bestrijding van het sterke gevoel van onveiligheid - realiteit voor de een, vrees voor de ander - dat veel Europeanen ondervinden.

Hervormingen worden vaak gezien als een alibi voor lagere lonen en geringere baan zekerheid. Deze situatie kan ertoe leiden dat men in zichzelf keert, hetgeen in strijd is met de nagestreefde doelstellingen inzake openheid en aanpassing aan de wereld.

Maatregelen ter verbetering van de baan zekerheid via opleidingsprogramma's moeten in de eerste plaats ten goede komen aan minder gekwalificeerde werknemers.

Uit de verslagen van de Commissie blijkt echter dat dit niet het geval is. Het percentage ondergekwalficeerde werknemers dat aan deze programma's deelneemt bedraagt nauwelijks 45% en ligt in sommige lidstaten onder de 20%.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

U staat op het punt een zeer belangrijk voorstel van het Oostenrijkse voorzitterschap en de Commissie bespreken, nl. dat elke jongere in 2007 een baan, stage of een opleidingsprogramma wordt aangeboden met het oog op de integratie op de arbeidsmarkt.

Als we één doelstelling zouden moeten onthouden uit Uw conclusies, die soms te lang zijn om gemakkelijk te worden begrepen, laat het dan deze doelstelling zijn. Het is echter niet genoeg om dit alleen te verklaren: wij hebben al genoeg "wishfull thinking". Het is van belang dat U aangeeft hoe en binnen welke termijn deze doelstelling kan worden verwezenlijkt en hoe U de door de lidstaten behaalde resultaten zult controleren.

U zult zich de bijeenkomst van de Europese Raad in Barcelona in 2002 herinneren. Ter bevordering van het geboortecijfer werd daar afgesproken het aantal opvangplaatsen voor kinderen onder de 3 jaar met 33% te verhogen en het aantal opvangplaatsen voor kinderen tussen 3 jaar en de leerplichtige leeftijd te verdubbelen.

Wat is er met deze belofte gebeurd? Weet iemand dat? Herinnert iemand zich ten minste deze doelstellingen ?

Laten we ervoor zorgen dat niet hetzelfde gebeurt met even prijzenswaardige doelstellingen die - snel weer in de vergetelheid geraakt - de scepsis bij de Europeanen alleen maar groter maken.

Dames en heren, staatshoofden en regeringsleiders,

Het EP is van mening dat economische groei een passend macro-economisch kader nodig heeft. Daarom wenst het dat er een einde komt aan gefragmenteerde groeistrategieën en pleit het voor een betere coördinatie van het economisch, begrotings- en fiscaal beleid.

We moeten ervoor zorgen dat de grondslagen van de sociale cohesie niet worden ondermijnd door fiscale concurrentie tussen de lidstaten.

Bovendien moeten de burgers in staat zijn de besluitvormingsregels van de EU te begrijpen.

Hoe wilt U dat de burgers begrijpen dat de vaststelling van het BTW-percentage voor niet exporteerbare goederen zoals restaurantdiensten of de bouw unanimiteit tussen de lidstaten vereist, terwijl de directe belastingheffing, een factor die van cruciaal belang is voor het regionale concurrentievermogen, een zaak is voor elke lidstaat zonder dat de EU hierover iets te zeggen heeft?

Gezien de vergrijzing van de bevolking en de demografische uitdaging onderstreept het Parlement het bijzondere belang van het immigratiebeleid. Bij de vaststelling van de strategie voor groei, werkgelegenheid en sociale cohesie moet hier terdege rekening mee worden gehouden.

Hoe staat het zeven jaar na Tampere (1999) en vier jaar na Sevilla met het Europees immigratiebeleid dat we volgens u zo hard nodig hadden?

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Niet zo best. In feite heeft Europa nog altijd geen *immigratie*beleid. We bieden het hoofd aan *migraties* waarvan de gevolgen tot over onze grenzen reiken zolang de JBZ-Raad geen besluiten neemt.

Immigratie - de komst van migranten in onze landen - moet samengaan met integratie in de landen van bestemming en ontwikkelingssamenwerking met de landen van herkomst. Het zou een ernstige misrekening zijn als het vraagstuk alleen maar werd bekeken vanuit een veiligheidsoptiek of met het streefdoel de vergrijzingsproblematiek in onze landen op te lossen.

Evenmin kunnen wij de landen aan de zuidkant van de Middellandse Zee, de doorgangslanden of de landen waar de immigranten het eerst aankomen dit probleem alleen laten oplossen.

Het probleem neemt steeds nijpender en dramatischer vormen aan. In een tijdsbestek van 45 dagen zijn er tussen de 1200 en 1700 immigranten in gammele bootjes verdronken in de Atlantische Oceaan tussen Mauretanië en de Canarische Eilanden zonder de kusten van het Europese eldorado ooit te bereiken.

De Unie moet gewapend met een goed beleid de strijd aangaan met de nieuwe slavenschepen van onze tijd.

Dames en heren staatshoofden en regeringsleiders,

Op de Europese Raad in Hampton Court bent u met het idee gekomen van een Europees energiebeleid.

Sindsdien heeft de Russisch-Oekraïense gascrisis duidelijk gemaakt hoezeer wij afhankelijk zijn van energie.

De Europeanen zijn zich bewust geworden van hun kwetsbaarheid op dit vlak en de overnamebiedingen en de tegenbiedingen hebben aan het licht gebracht dat de strategische dimensie van energie wordt gezien als een kwestie van nationale soevereiniteit.

Het Groenboek van de Commissie staat thans ter discussie. We moeten snel handelen!

Het energievraagstuk brengt alle tegenstellingen in de Unie aan de oppervlakte.

Hoe kunnen we de soevereiniteit van de lidstaten rijmen met de absoluut noodzakelijke gemeenschappelijke aanpak van de problemen?

Wat staat ons te doen?

In de eerste plaats moeten we energie gaan beschouwen als wezenlijk onderdeel van het extern beleid van de Unie. Het Parlement is hier een fervant voorstander van: zo kan de energievoorziening worden veiliggesteld.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Er moeten spijkers met koppen worden geslagen om de energie-efficiëntie te verbeteren omdat daardoor 20% op het verbruik kan worden bespaard. Om dit doel te kunnen halen, moet er echter veel veranderen, op prijsgebied maar ook in onze gewoonten.

Ook moeten we van gedachten wisselen over de samenstelling van de "energy mix", een zaak die bijzonder gevoelig ligt in het kader van de nationale soevereiniteit.

Volgens het Europees Parlement is een veilige energievoorziening op lange termijn onmogelijk zonder de inzet van hernieuwbare energiebronnen. Onze technologische capaciteiten op dit gebied moeten worden aangewend om de opkomende landen die de wereldenergiekaart kunnen wijzigen verder te ontwikkelen.

Het Parlement erkent ook de rol van kernenergie in het kader van een veilige elektriciteitsvoorziening. Kernenergie draagt weliswaar bij aan de reductie van de CO₂-uitstoot, maar stelt ons ook voor andere milieuproblemen. Laten we hierover zonder taboes van gedachten wisselen.

Het energievraagstuk stelt ons voor een cruciaal probleem: in feite bestaat er geen energiebeleid op Europese schaal maar slechts een mededingingsbeleid dat wordt toegepast op de energiesector.

Dit mededingingsbeleid is van toepassing op een niet-geïntegreerde markt waarin geen grensoverschrijdende interconnecties bestaan en de liberalisering van de elektriciteitssector niet de verwachte resultaten oplevert.

De consumenten profiteren niet van lagere prijzen noch van een betere kwaliteit. De Europese economie als geheel heeft niet de vruchten geplukt van meer concurrentie of prijsdalingen.

De oude monopolies blijven de markt domineren, de grensoverschrijdende concurrentie stelt niets voor, de nieuwe spelers op de markt krijgen niet de nodige doorvoercapaciteit voor gas en elektriciteit, de interconnecties zijn ontoereikend en de grootverbruikers zitten vaak vast aan langlopende contracten die vóór de liberalisering zijn afgesloten.

Het hoeft dan ook geen verbazing te wekken dat op de Europese markt een nationalistische strijd wordt uitgevochten tussen landen die energie beschouwen als een nationaal strategisch probleem.

Het Parlement heeft met overweldigende meerderheid zijn bezorgdheid uitgesproken over de defensieve en protectionistische maatregelen van de regeringen tegen het vrij verkeer van kapitaal en het recht van vestiging. Het Parlement heeft de Commissie dan ook gevraagd om pal te staan voor de interne markt en de energiesector en de financiële sector te verdedigen.

De Commissie wil meer concurrenten om de concurrentie te bevorderen. Feit is evenwel, of we dat nu leuk vinden of niet, dat de fusies zullen doorgaan.

De vraag is dan of deze fusies op nationale of internationale schaal zullen plaatsvinden en op welk niveau regelgeving moet worden vastgesteld.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Welke rol kan de concurrentie spelen in de elektriciteitssector en wat is de rol van de openbare dienstverlening daarin?

Vandaag opent u een debat dat van vitaal belang is voor de toekomst van Europa. Het Parlement zal hier actief aan deelnemen want voor een Europees energiebeleid is veel **politieke** energie nodig.

Ik kan deze toespraak niet afronden zonder iets te zeggen over het Midden-Oosten, in mijn hoedanigheid van voorzitter van de Euromediterrane Parlementaire Assemblee (EMPA) die eind deze week in Brussel bijeen komt.

Dames en heren staatshoofden en regeringsleiders,

Onze mislukking om vorderingen te maken in ons partnerschap met de Middellandse-Zeelanden heeft de weg vrij gemaakt voor alle voorvechters van een "botsing der beschavingen". Als we afgaan op de stembusuitslagen in de Arabische wereld in de afgelopen maanden, dan geloven velen in Palestina, Egypte en Irak, en weldra misschien ook in andere landen, in een dergelijke "botsing".

De verklaring van het presidium van de EMPA van 6 februari jl. was de eerste gemeenschappelijke verklaring over de cartooncrisis en heeft bewezen dat de Euromediterrane Assemblee een nuttig instrument is voor dialoog en samenwerking.

In dezelfde context hebben de terugtrekking van de internationale waarnemers en de latere aanval op de gevangenis in Jericho, waardoor president Abbas niet in de gelegenheid was om het Europees Parlement toe te spreken, de islamisten in de regio **nog meer** voer gegeven voor hun ideeën.

Aanstaande maandag zullen parlementsleden uit Europa en de regio alles in het werk stellen om de dialoog op gang te houden. Wil dit kans van slagen hebben, dan zullen de kortingen op het budget voor de MEDA-programma's ongedaan moeten worden gemaakt. Barcelona 2005 heeft het beeld achtergelaten van een partnerschap zonder partners. Deze kortingen zouden wel eens een einde kunnen maken aan de geloofwaardigheid van het Euromediterrane proces.

Voldoende steun van de Raad en de Commissie zou hier dan ook meer dan welkom zijn en zal de interinstitutionele samenwerking tussen Parlement en Raad ten goede komen.

Ik dank u voor de gelegenheid die u mij geboden heeft om u toe te spreken en ik wens u alle succes bij uw werkzaamheden.